

ЦЕНТЪР ЗА ОБУЧЕНИЕ – БАН

1000 София
ул. „Сердика“ № 4
<http://edu.bas.bg>

email: tdc-phd@cu.bas.bg
тел.: 02 987 31 67
02 979 52 60

Основна информация:

Име на курса: **История на балканските градове през Средновековието (V–XV в.)**

Лектор: доц. д-р Георги Димов

Телефон: **0876255105**

Имейл: gdimov1981@abv.bg

Хорариум: 30 учебни часа

Анотация :

Лекционният курс *История на балканските градове през Средновековието (V–XV в.)* разкрива промените и тенденциите в градския живот на Балканите през Средните векове.

Хронологическите рамки са V–XV в.: време, в което античният урбанизъм бележи упадък, а градският живот в Източната Римската империя е разтърсен от множество кризи и варварски нашествия. За няколко века градът на Балканите търпи множество трансформации, като с времето се превръща във важен административен и търговски център; със своя съдба и живот, различна от тази на селищните центрове в Западна Европа.

Курсът има интердисциплинарен характер и прилага нови методически подходи. Работата предвижда общ преглед на известния до момента изворов материал, обобщен прочит на съществуващата историография по темата, систематизиране на източниците – документални, наративни и археологически данни. Съчетават се методите на т.нар. история на комуникациите и история на градовете (съответно communications history и urban history) – две модерни, комплексни по характера си исторически дисциплини, които в световната наука се разработват едва в последните 10-15 г. и вече успешно намират приложение в работата на съвременните медиевисти. След края на лекционния курс се очаква докторантите да могат да работят аналитично с широк кръг от теми, свързани с формирането, историята и развитието на градския живот на Балканите през Средните векове.

Тематично съдържание на курса (кратко описание по теми или модули):

Тема / Модул 1: **Етнически промени през V–VII в. и съдбата на късноантичния град на Балканите.**

Тема / Модул 2: **Градски живот на Балканите през VIII–XI в.**

Тема / Модул 3: **Градският живот на Балканите през XI–XII в.**

ЦЕНТЪР ЗА ОБУЧЕНИЕ – БАН

1000 София
ул. „Сердика“ № 4
<http://edu.bas.bg>

email: tdc-phd@cu.bas.bg
тел.: 02 987 31 67
02 979 52 60

Форми на обучение и оценяване:

Самостоятелна разработка и събеседване

Компетентности, придобити в резултат на обучението:

1. Базови исторически познания
2. Представа за средновековния урбанизъм и градска култура
3. Поглед върху средновековната култура и ежедневиe

Литература:

- А. Данчева-Василева, Пловдив през Средновековието IV–XIV в. (София, 2009)
- В. Велков, Градът в Тракия и Дакия през късната античност (IV–VI в.), (София, 1959)
- В. Динчев, Класификация на късноантичните градове на Thracia и Dacia – модел и интерпретация – Годишник на Археологическия институт с музей I (2001), 223–252
- В. Динчев, Селото в днешната българска територия през ранновизантийската епоха – В: Сборник в чест на проф. Маргарита Тачева [Jubilaeus V], София, 2002, 156–163
- В. Тъпкова-Заимова, Долни Дунав – гранична зона на византийския Запад Към историята на северните и североизточните български земи през X–XII в. (София, 1976)
- В. Тъпкова-Заимова, Нашествия и етнически промени на Балканите през VI–VII в. (София, 1966)
- Д. Ангелов, Средновековният Велбъжд (VII–XIV) – В: Кюстендил и Кюстендилско (София, 1973), 62–84
- Д. Димитров, Венеция и Генуа на Западното Черноморие (XIII–XV в.), (Пловдив, 2012)
- Е. Койчева, Първите кръстоносни походи и Балканите (София, 2004)
- И. Божилов, В. Гюзелев, История на Добруджа. Т. 2: Средновековие (В. Търново, 2004)
- Й. Алексиев, Предстоличният Търнов – В: Сборник в чест на акад. Димитър Ангелов (София, 1994), 196–200
- И. Йорданов, Характер на монетната циркулация в средновековните български столици Преслав и Търново – В: Средновековният български град (София, 1980), 229–243
- И. Йорданов, Византийски комеркиарии за България (681–971) – Във: В. Михнева, С. Петкова, В. Павлов (съст.), Договори, хора, съдби (Варна, 2000), 17–24
- К. Гагова, Кръстоносните походи и средновековна България (София, 2004)
- Л. Симеонова, Българите и панаирите във Византия през XI – XII в. – Във: В. Гюзелев,

ЦЕНТЪР ЗА ОБУЧЕНИЕ – БАН

1000 София
ул. „Сердика“ № 4
<http://edu.bas.bg>

email: tdc-phd@cu.bas.bg
тел.: 02 987 31 67
02 979 52 60

Л. Симеонова, Пътуване към Константинопол. Търговия и комуникации в Средиземноморския свят (края на IX – 70-те години на XI в.), (София, 2006)

Р. Иванов (състав. и ред.), Римски и ранновизантийски градове в България. Сборник в памет на проф. Т. Иванов, 2 т. (София, 2002)

С. Ваклинов, Формиране на старобългарската култура (София, 1977)

Х. Матанов, Средновековните Балкани. Исторически очерци (София, 2002)